

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตัดสินใจ ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาของประชาชนในเขตจังหวัดพิษณุโลก และเพื่อวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านสถานการณ์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง และปัจจัยด้านการรับรู้ข่าวสารการเลือกตั้งที่มีผล ต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในเขตจังหวัดพิษณุโลก ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ กำหนดแนวทางในการศึกษาโดยอาศัยกระบวนการและวิธีการของการวิจัยเชิงปริมาณเป็นหลัก สำคัญโดยการใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร/กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในเขตจังหวัดพิษณุโลก ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาใช้วิธีการศึกษาจากประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยกำหนดตามเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวน 5 เขตเลือกตั้ง มีประชากรผู้มีสิทธิเลือกตั้งทั้งสิ้นจำนวน 644,943 คน ประกอบด้วย

- 1.1 เขตเลือกตั้งที่ 1 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 126,034 คน
- 1.2 เขตเลือกตั้งที่ 2 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 130,763 คน
- 1.3 เขตเลือกตั้งที่ 3 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 129,860 คน
- 1.4 เขตเลือกตั้งที่ 4 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 129,862 คน
- 1.5 เขตเลือกตั้งที่ 5 ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 128,424 คน

2. ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาใช้วิธีการโดยสุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมดที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดพิษณุโลก โดยใช้สูตร Yamane คือ $n = \frac{N}{1+Ne^2}$ ในที่นี้ n คือ ขนาดของตัวอย่างที่ควรสุ่ม N คือ ขนาดของประชากรทั้งหมด และ e คือ ความคาดเคลื่อนของการสุ่ม ซึ่งผู้วิจัยต้องการสุ่มตัวอย่างให้มีความคลาดเคลื่อนจากการสุ่มร้อยละ 5 (คือ .05) จากประชากรทั้งหมดที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 644,943 คน และในคำนวณได้ขนาดประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ควรสุ่มมีจำนวน 400 ตัวอย่าง โดยแบ่งออกเป็นแต่ละเขตเลือกตั้ง ได้ ดังนี้

- 2.1 สุ่มจากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 1 จำนวน 80 ตัวอย่าง
- 2.2 สุ่มจากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 2 จำนวน 80 ตัวอย่าง
- 2.3 สุ่มจากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 3 จำนวน 80 ตัวอย่าง
- 2.4 สุ่มจากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 4 จำนวน 80 ตัวอย่าง
- 2.5 สุ่มจากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เขตเลือกตั้งที่ 5 จำนวน 80 ตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การดำเนินการสร้างเครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามซึ่งสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรม งานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายปิดและแบบเปิด โดยมีโครงสร้างของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของประชากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ นำมาแจกแจงความถี่ ร้อยละ

ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสมาชิกวุฒิสภา จำนวน 15 ข้อ มีลักษณะของคำถามให้ตอบว่าถูก หรือผิดคละกันไป แล้วนำคะแนนรวมที่ได้มาจำแนกเป็น 3 ระดับ คือ สูง ปานกลาง และต่ำ ดังนี้

ประชาชนที่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสมาชิกวุฒิสภากลุ่มสูง ได้ 11- 15 คะแนน

ประชาชนที่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสมาชิกวุฒิสภากลุ่มปานกลาง ได้ 6 - 10 คะแนน

ประชาชนที่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องสมาชิกวุฒิสภากลุ่มต่ำ ได้ 0 - 5 คะแนน

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยต่างๆ ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมการเลือกตั้ง ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมทางการเมือง และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งมีลักษณะคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยมีระดับดังนี้

ตาราง 2 คะแนนระดับความคิดเห็นของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
น้อยที่สุด	1
น้อย	2
ปานกลาง	3
มาก	4
มากที่สุด	5

ส่วนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในระหว่างที่มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาที่ผ่านมา นำมาแจกแจงความถี่ ร้อยละ

ส่วนที่ 5 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา วิเคราะห์เชิงเนื้อหาโดยการพรรณนา

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย ได้แบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 แนวทาง คือ

1. **วิจัยจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research)** เป็นการค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องซึ่ง ได้แก่ หนังสือ คู่มือ เอกสารทางวิชาการ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย และหนังสือพิมพ์ เพื่อวิเคราะห์ขอบเขตในการศึกษาและกำหนดกรอบแนวความคิดที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา

2. **สร้างแบบสอบถาม** ซึ่งมีเนื้อหาครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และผ่านการตรวจพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ

3. **การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม** หลังจากผ่านการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว ขั้นตอนต่อไปเป็นการนำแบบสอบถามไปทดลองเก็บข้อมูลกับกลุ่ม

ประชากรตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียงกันประมาณ 30 ตัวอย่าง และนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น เพื่อรวบรวมข้อมูลที่ได้มานั้นให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งว่าสามารถใช้ได้ดีเพียงใดมีอะไรบ้างที่ต้องแก้ไขหรือเพิ่มเติมเพื่อให้งานวิจัยถูกต้องตรงตามเป้าหมาย และหาข้อบกพร่องทางด้านภาษาในข้อความคำถามต่างๆ ของแบบสอบถามเพื่อนำมาปรับปรุง ก่อนที่จะนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

4. การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างแล้วก็ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการแบบโควต้า

การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data Collecting) ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการโดยให้ผู้ช่วยวิจัยช่วย จำนวน 10 คน แจกแบบสอบถาม ซึ่งก่อนจะแจกแบบสอบถามผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจกับผู้ช่วยทั้ง 10 คนให้เข้าใจในการเก็บแบบสอบถามไปในทางเดียวกัน

ขั้นตอนที่ 2 เมื่อผู้วิจัยพิมพ์แบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว (ประมาณ 450 ชุด) ผู้วิจัยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ส่วนเท่าๆ กัน เพื่อนำไปแจกให้กลุ่มตัวอย่างทั้ง 5 เขตเลือกตั้งในระหว่างเดือนธันวาคม 2549 ถึงเดือนมกราคม 2550 เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์และคัดเลือกแบบสอบถามที่ใช้ได้ จำนวน 405 ชุด แล้วนำไปประมวลผลข้อมูล และวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการเขียนรายงานการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

เมื่อได้รับแบบสอบถามและคัดเลือกแบบสอบถามที่ใช้ได้จำนวน 405 ชุดแล้ว ผู้วิจัยได้บันทึกข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ เพื่อทำการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา และทำการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ การศึกษาวิจัยครั้งนี้ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นใช้สถิติวิเคราะห์ ดังนี้

1. คุณลักษณะของประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ และปัจจัยต่างๆ ในการเลือกตั้ง จะเสนอรายละเอียดด้วยสถิติร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ สถิติที่ใช้ คือ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจากเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยมีค่าระดับความสัมพันธ์ดังนี้

ตาราง 3 ระดับความสัมพันธ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

ค่าระดับความสัมพันธ์	ค่าสถิติ
ไม่มีความสัมพันธ์	0.00
ความสัมพันธ์กันน้อย	0.01 – 0.20
ความสัมพันธ์กันค่อนข้างน้อย	0.21 – 0.40
ความสัมพันธ์ปานกลาง	0.41 – 0.60
ความสัมพันธ์ค่อนข้างมาก	0.61 – 0.80
ความสัมพันธ์มาก	0.81 – 1.00